

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia ... 2025 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie chorób zawodowych¹⁾

Na podstawie art. 237 § 1 pkt 3–6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1836) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 5 ust. 2 pkt 2 skreśla się wyrazy „(akademii medycznych)”;
- 2) w załączniku do rozporządzenia w lp. 17 po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

6a)	rak jajnika	indywidualnie w zależności od okresu latencji nowotworu
6b)	rak żołądkowo-jelitowy	indywidualnie w zależności od okresu latencji nowotworu

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 21 grudnia 2025 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Władysław Puzoń

Dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Zdrowia
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE. L 2023/2668 z 30.11.2023).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1836), wydane na podstawie art. 237 § 1 pkt 3–6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277) i w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE. L 2023/2668 z 30.11.2023), zwaną dalej „dyrektywą 2023/2668”, w zakresie zmian wynikających z narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy.

Zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych polega na uzupełnieniu załącznika do rozporządzenia pn. „Wykaz chorób zawodowych wraz z okresem, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym” o choroby zawodowe, wynikające z dyrektywy 2023/2668, tj. raka jajnika oraz raka żołądkowo-jelitowego.

Azbest jest wysoce niebezpiecznym czynnikiem rakotwórczym, który nadal wywiera wpływ w różnych sektorach gospodarki, takich jak renowacja budynków, górnictwo i przemysł wydobywczy, gospodarowanie odpadami i pożarnictwo, w których występuje wysokie ryzyko narażenia pracowników na jego działanie. Ponadto kobiety są szczególnie zagrożone niektórymi rodzajami narażenia na działanie azbestu, w tym narażeniem wtórnym (tj. narażenie osób nie pracujących z azbestem na włókna azbestowe przenoszone przez osoby, które pracowały z azbestem). Zatem istotne jest, aby uwzględniać różnice między płciami w narażeniu na działanie azbestu i powikłaniach zdrowotnych wynikających z takiego narażenia, aby sprawniej zapobiegać chorobom spowodowanym takim narażeniem i skuteczniej je wykrywać. Dlatego też uznanie raka jajnika, jako choroby zawodowej, uwzględni te różnice między płciami w narażeniu na działanie azbestu i powikłaniach zdrowotnych wynikających z takiego narażenia.

Wskazać należy, że z tytułu choroby zawodowej ubezpieczonym lub członkom rodziny ubezpieczonego przysługują świadczenia wskazane w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 257, z późn. zm.), a w szczególności: zasiłek chorobowy,

świadczenie rehabilitacyjne, jednorazowe odszkodowanie, renta z tytułu niezdolności do pracy i renta rodzinna).

Jednocześnie obecnie trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy o wyrobach zawierających azbest (nr UC60 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów), która m.in. transponuje wdrożoną już dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.), również w zakresie zmian wynikających z dyrektywy 2023/2668. Projekt ten przewiduje m.in. rozszerzenie dotychczasowego katalogu podmiotów, w których zatrudnienie uprawnia do uzyskania jednorazowego odszkodowania czy świadczenia przedemerytalnego do 29 podmiotów.

Niezależnie od powyższego proponuje się dokonanie zmiany technicznej dotyczącej skreślenia sformułowania „akademia medyczna”, które obecnie nie jest już używane w polskim systemie szkolnictwa wyższego.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w z dniem 21 grudnia 2025 r., zgodnie z art. 2 ust. 1 dyrektywy 2023/2668, tj. dniem, do którego państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy niezbędne do wykonania tej dyrektywy.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na dużych, średnich i małych przedsiębiorców, a także na mikroprzedsiębiorców, o ile nie zatrudniają pracowników w warunkach narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy. W takim przypadku projektowana zmiana będzie miała wpływ na objęcie pracowników i byłych pracowników zatrudnionych w narażeniu na działanie azbestu w miejscu pracy, badaniami profilaktycznymi, ukierunkowanymi również na wprowadzane jednostki chorobowe w związku z aktualnym stanem wiedzy, który wskazuje, że narażenie na działanie uwolnionych włókien azbestowych może również je powodować.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Natomiast rozporządzenie niezwłocznie będzie przekazane Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt aktu nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt rozporządzenia nie wywiera wpływu na obszar danych osobowych. W związku z tym nie przeprowadzono oceny skutków dla ochrony danych osobowych, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.